

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za mednarodno trgovino

2008/2133(INI)

26.6.2008

OSNUTEK POROČILA

o vplivu ponarejanja na mednarodno trgovino
(2008/2133(INI))

Odbor za mednarodno trgovino

Poročevalec: Gianluca Susta

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	9

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o vplivu ponarejanja na mednarodno trgovino (2008/2133(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju poročila Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) iz leta 2007 z naslovom "gospodarski vpliv ponarejanja in piratstva",
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij za izvajanje lizbonskega programa Skupnosti – Moderna politika za MSP za rast in zaposlovanje (KOM(2005)0551),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Globalna Evropa: konkurenca v svetu – Prispevek k strategiji EU za gospodarsko rast in delovna mesta (KOM(2006)0567),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Globalna Evropa: okrepljeno partnerstvo za olajšanje dostopa na trge evropskim izvoznikom (KOM(2007)0183),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. februarja 2008 o strategiji EU za olajšanje dostopa evropskim podjetjem na zunanje trge¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2007 o globalni Evropi – zunanji vidiki konkurenčnosti²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. junija 2008 o izvajanju trgovinske politike preko učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil ter postopkov³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. junija 2006 o čezatlantskih gospodarskih odnosih EU–ZDA⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. oktobra 2006 o gospodarskih in trgovinskih odnosih med EU in Mercosurjem z namenom sklenitve medregionalnega pridružitvenega sporazuma⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2007 o gospodarskih in trgovinskih odnosih s Korejo⁶,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0053.

² UL C 102E, 24.4.2008, str. 128.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0247.

⁴ UL C 298E, 8.12.2006, str. 235.

⁵ UL C 308E, 16.12.2006, str. 182.

⁶ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0629.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. maja 2008 o trgovinskih in gospodarskih odnosih z državami jugovzhodne Azije (ASEAN)¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. oktobra 2005 o obetih v trgovinskih odnosih med EU in Kitajsko²,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu EU-Kitajska: Tesnejši partnerici, naraščajoče odgovornosti (KOM(2006)0631) in delovnega dokumenta Komisije k dokumentu: tesnejše partnerstvo, več odgovornosti – Dokument o trgovinski in naložbeni politiki EU-Kitajska: Konkurenca in partnerstvo (KOM(2006)0632),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 z dne 22. decembra 1994 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO), (uredba o trgovinskih ovirah),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o akcijskem programu: okrepitev boja proti HIV/aidsu, malariji in tuberkulozi v okviru zmanjševanja revščine (KOM(2001)0096),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o posodobitvi akcijskega programa Skupnosti: okrepitev boja proti HIV/aidsu, malariji in tuberkulozi v okviru zmanjševanja revščine (KOM(2003)0093),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o podlagi skladne evropske politike za zunanje ukrepe v boju proti boleznim HIV/AIDS, malarija in tuberkuloza (KOM(2004)0726),
 - ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 816/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o prisilnih licencah za patente, ki so povezani s proizvodnjo farmacevtskih izdelkov za izvoz v države s težavami v javnem zdravju,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 980/2005 z dne 27. junija 2005 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino ter mnenja Odbora za pravne zadeve in mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A6-0000/2008),
- A. ker se je treba učinkovito boriti proti pojavu ponarejanja, če se želi doseči cilje iz obnovljene lizbonske agende, tako glede svojih notranjih kot zunanjih vidikov, ki so bili navedeni v sporočilu Komisije Globalna Evropa: okrepljeno partnerstvo za olajšanje dostopa na trge evropskim izvoznikom (KOM(2007)0183),

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0195.

² UL C 233E, 28.9.2006, str. 103.

- B. ker je Evropska unija drugi največji svetovni uvoznik blaga in storitev, in ker velika odprtost in preglednost njenega enotnega trga ponuja številne ugodnosti, vendar predstavlja tudi resna tveganja za vdor ponarejenih izdelkov,
- C. ker netarifne trgovinske ovire predstavljajo resne kršitve pravic intelektualne lastnine, saj povzročajo, da je dostop na zunanje trge težaven in drag, zlasti za mala in srednje velika podjetja (MSP), ki imajo omejena sredstva in vire,
- D. ker je evropska konkurenčnost tradicionalno povezana s kakovostjo delovne sile, in v vedno večji meri, zlasti v primeru MSP, z raziskavo in razvojem, inovacijami in s pravicami intelektualne lastnine,
- E. ker pravice intelektualne lastnine, skupaj z geografskimi oznakami in označbami porekla, niso vedno učinkovito zaščitene s strani trgovinskih partnerjev Evropske unije,
- F. ker se je leta 2007 število primerov blaga, ki je kršilo pravice intelektualne lastnine, in ki so ga zaplenili carinski organi Evropske unije, povišalo za 17 % glede na preteklo leto, z 264-odstotnim povečanjem za kozmetiko in izdelke za osebno higieno, z 98 % za igrače in 51 % za zdravila,
- G. ker ima pojav ponarejanja in piratstva zaskrbljujoče posledice za gospodarstvo Evropske unije in za celoten socialno-gospodarski sistem Skupnosti, saj zmanjšuje spodbude za inovacijo, kar zavira neposredne tuje naložbe, industriji odteguje kvalificirana delovna mesta in polaga temelje za razvoj sive ekonomije, ki je vzporedna zakonitemu sistemu, in ki jo nadzoruje organiziran kriminal,
- H. ker ponarejanje povzroča resno okoljsko škodo, tako zaradi neprimernosti kakovostnih standardov za ponarejeno blago kot zaradi visokih stroškov za odstranjevanje in uničenje tega blaga,
- I. ker enotni trg evropskemu potrošniku zagotavlja pravico, da na svoboden, pregleden in varen način izbere izdelke, ki jih želi kupiti, in ker lahko ponarejanje, če ni primerno zaustavljeno, škodi ne samo načelu zaupanja, na katerem temelji celoten sistem, ampak lahko poleg tega povzroči resna tveganja za varnost, zdravje in, v skrajnih primerih, za življenje samih potrošnikov, in ker je zato treba bolje zagotavljati njihove pravice,
- J. ker neprestana razhajanja med zakonodajami držav članic na področju pravic intelektualne lastnine, zlasti glede kazenskih ukrepov za njihovo spoštovanje, slabijo pogajalski položaj Evropske unije in lahko spodkopljejo dosedanja prizadevanja za učinkovitejšo zatiranje pojava na mednarodni ravni,
- K. ker so leta 2007 Evropska unija, Japonska in Združene države Amerike najavile začetek pogajanj zaradi novega večstranskega sporazuma, ki naj bi okrepil udeležanje pravic intelektualne lastnine in zatiranje pojava ponarejanja in piratstva (*Anti-Counterfeiting Trade Agreement* – trgovinski sporazum proti ponarejanju (ACTA)),
- L. ker je treba poudariti razlikovanje med generičnimi zdravili, katerih razširjanje in prodajo je treba spodbujati tako v Evropski uniji kot v državah v razvoju, ter ponarejenimi

zdravili, ki na eni strani predstavljajo nevarnost za javno zdravje in na drugi strani povzročajo znatne gospodarske izgube za podjetja tega sektorja in lahko upočasnijo razvoj novih odkritij ter pri tem ne koristijo prebivalstvu manj razvitih držav,

Večstranski okvir

1. meni, da je sistem STO omogočil širše priznanje pravic intelektualne lastnine na mednarodni ravni, ob upoštevanju minimalnih standardov zaščite prek sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPs), dialoga med državami članicami in drugimi institucijami kot sta Svetovna organizacija za intelektualno lastnino in Svetovna carinska organizacija, kakor tudi mehanizma za preprečevanje in reševanje sporov;
2. poziva Komisijo, naj si v okviru Sveta TRIPs še naprej prizadeva, da bodo minimalne discipline, ki so vpeljane v nacionalno zakonodajo, spremljali učinkoviti ukrepi za izvajanje in preprečevanje kršitev;
3. poziva Komisijo, naj si prizadeva za okrepitev in širitev področja uporabe sporazuma TRIPs, da bi vanj lahko vključili operacije izvoza, tranzita in pretovarjanja, kot tudi vse pravice intelektualne lastnine, ki so bile do sedaj izključene iz sporazuma, ob stalnem upoštevanju ravni razvoja sogovornikov in ob razlikovanju med državami proizvajalkami, državami tranzita in državami, v katerih se uporablja ponarejeno in piratsko blago;
4. poziva Komisijo in države članice, naj v korist državam v razvoju oblikujejo posebne pobude, ki bodo imele primerno finančno kritje, da se tako izognemo tveganjem, ki so povezana s potencialno nevarnimi ponarejenimi izdelki, in ki bodo imele odvrtilen učinek na neposredne tuje naložbe ter kriminalne in teroristične dejavnosti v teh državah;
5. opozarja, da je v nekaterih razvijajočih se gospodarstvih proizvodnja ponarejenega in piratskega blaga dosegla vznemirljiv obseg; kljub temu, da pozdravlja pobude za sodelovanje, ki so bile do sedaj že oblikovane, pa meni, da se potrebujejo posebni ukrepi za okrepitev usklajevanja med carinskimi službami, pravnimi organi in policijo, kakor tudi za podpiranje usklajevanja zakonodaje teh držav z zakonodajo Evropske unije;
6. je prepričan, da bo okrepitev boja proti ponarejanju šla prek večje in ciljne uporabe organa za reševanje sporov v okviru STO, ki lahko, skupaj z nacionalnimi sodišči in sodišči Skupnosti, zagotovi boljše varstvo evropske industrije in potrošnikov s pomočjo utrjevanja sodne prakse, ki bi okrepila vsebino in obseg sporazuma TRIPs;

Trgovinski sporazum proti ponarejanju (ACTA) in drugi dvostranskimi ter regionalnimi sporazumi Evropske unije

7. zahteva, da Komisija, istočasno z večstranskimi pogajanja, začne z bojem proti ponarejanju in piratstvu tudi prek dvostranskih, regionalnih in večstranskih sporazumov za približevanje zakonodaj in za njihovo dejansko izvajanje, da se razen tega predvidi vzpostavitev učinkovitih sistemov za reševanje sporov in sankcij v primeru neupoštevanja

prevzetih obvez;

8. poziva Komisijo in države članice, da si prizadevajo za hitro in zadovoljivo sklenitev sporazuma ACTA; meni, da poleg tega, da pomeni začetek veljavnosti tega sporazuma temeljni mednarodni referenčni parameter, lahko zagotovi tudi učinkovitejšo zatiranje ponarejevanja in ponudi pomemben instrument za pritisk v odnosu do tretjih držav, ki k sporazumu niso pristopile;
9. pozdravlja vedno večji interes številnih držav članic STO glede sporazuma ACTA in si želi, da bi sporazum podpisale tudi Kitajska in druge razvijajoče se države, katerih gospodarstva so neposredno prizadeta zaradi ponarejanja;

Ukrepi zunanje podpore v boju proti ponarejanju

10. priporoča oblikovanje učinkovitega mehanizma za nadzor možnih kršitev pravic intelektualne lastnine, ki so zaščitene v različnih sporazumih, mehanizma, ki bo skupaj z instrumenti trgovinskih pobud pred dejansko obvezo v boju proti ponarejanju in piratstvu, med drugim vključevanje v splošni sistem preferencialov za države v razvoju, oziroma dodelitev prednostnega obravnavanja pri izvajanju ukrepov za trgovinsko zaščito za razvijajoče se države;
11. opozarja, da uredba splošnega sistema preferencialov med drugim predvideva možnostčasne prekinitve preferencialov za tiste partnerje, ki bodo uporabili nelojalne trgovinske prakse; meni, da mora v posebno hudih primerih Komisija resno razmisliti o uporabi tega odvratilnega instrumenta;
12. meni, da je lahko uredba o trgovinskih ovirah v veliko pomoč evropskim podjetjem, ki se srečujejo s težavami glede dostopa na zunanje trge, ki so povezane s kršitvami intelektualne lastnine, ter poziva Komisijo, da spodbudi in olajša njeno uporabo, zlasti za MSP;
13. poziva Komisijo, da nemudoma opredeli prednostne naloge glede človeških virov, ki so bili dodeljeni delegacijam Evropske unije, da tako zagotovi, da se bo zadostno število uradnikov posvetilo zlasti boju proti ponarejanju; ti viri, prvotno vključeni v "*Market access team*", bodo imeli za nalogo, v sodelovanju z diplomatskimi predstavništvi držav članic, zagotavljanje učinkovitejšega predvidevanja pobud Skupnosti proti ponarejanju in boljši stik z zadevnimi lokalnimi organi, kakor tudi ponuditi konkretno referenčno točko podjetjem Skupnosti (zlasti MSP), ki so žrtve kršenja intelektualne lastnine;

Zakonodajna in organizacijska vprašanja

14. je seznanjen s številnimi prizadevanji Komisije za utrditev intelektualne lastnine v Evropski uniji in poziva k še večjim prizadevanjem za zatiranje pojava ponarejanja in za usklajevanje veljavnih zakonodaj v državah članicah;
15. poudarja, da se v Komisiji potrebuje boljše usklajevanje služb, ki se ukvarjajo z bojem proti ponarejanju, in boljše širjenje pobud Skupnosti, ki so bile izvedene na tem področju;

16. obžaluje, da Svet ni sprejel uredbe o označbi izvora (tako imenovani "*Made in*"), ki bi omogočila boljšo sledljivost in prepoznavnost izvora uvoženih izdelkov, in si želi, da bi se ovire, ki so vse do danes onemogočale začetek veljavnosti uredbe, dokončno premostile;
17. meni, da se ne sme odlašati z oblikovanjem enotnega evropskega organa za usklajevanje boja proti ponarejanju in piratstvu, ki bi zagotovil boljšo organizacijo različnih akterjev na evropski ravni in oblikovanje sinergij z zasebnim sektorjem ter organi držav članic, ki so odgovorni za boj proti ponarejanju; meni, da je oblikovanje tega organa potrebno za povečanje verodostojnosti položaja EU na mednarodnem prizorišču in za izboljšanje učinkovitosti njenih ukrepov na področju boja proti ponarejanju;
18. priporoča nadaljnjo izpopolnjevanje in boljše usklajevanje carinskih postopkov v Evropski uniji, da se tako znatno omeji vstop ponarejenih in piratskih izdelkov na enotni trg; meni, da mora učinkovitejše zatiranje ponarejanja strogo upoštevati pomembno vlogo, ki jo je pridobil internet pri trženju in promociji ponarejenih in piratskih izdelkov;
19. meni, da je bistveno, da evropska industrija ne opusti svoje podpore in pomoči na področju pobud, ki jih bodo sprožile evropske institucije; zlasti meni, da je bistvenega pomena, da MSP lahko tehtno branijo svoje pravice, zlasti v primeru kršitev pravic intelektualne lastnine v tretjih državah;

Sklepne misli

20. poziva Komisijo, da skupaj s Svetom in državami članicami, opredeli jasno, strukturirano in ambiciozno politično smernico, ki bo sočasno z nacionalnimi pobudami na področju carin in kazni, usklajevala in usmerjala zunanje ukrepe Evropske unije in njenih držav članic na področju boja proti ponarejanju in piratstvu;
21. poudarja potrebo, da se Evropskemu parlamentu takoj zagotovi bolj osrednja vloga v boju proti ponarejanju; zlasti meni, da je treba njegovo politično prisotnost spodbuditi tako na specializiranih mednarodnih srečanjih, kot je *Global Anti-counterfeiting and Piracy Congress*, kot tudi v okviru mednarodnih organizacij, ki se ukvarjajo z zaščito intelektualne lastnine;
22. poziva Komisijo in Svet, naj Parlament popolnoma obveščata o različnih pobudah na tem področju in ga vanje vključujeta;
o
o o
23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in držav kandidatk.

OBRAZLOŽITEV

V sporočilu Komisije Globalna Evropa iz leta 2006 je bilo priznано, da je treba v okviru večstranskih in dvostranskih pobud okrepiti zunanje vidike evropske konkurenčnosti in dati nov zagon boju proti ponarejanju v tretjih državah.

Stava v igri ni zanemarljiva. Trg ponarejenih izdelkov je vreden približno 500 milijard EUR, kar predstavlja okrog 7–10 % svetovne trgovine. Evropsko gospodarstvo se je specializiralo na področju visoko-kakovostnih izdelkov z visoko dodano vrednostjo, ki jih pogosto varujejo pravice intelektualne lastnine. Varovanje intelektualne lastnine torej predstavlja nepogrešljiv instrument za podporo zunanji konkurenčnosti evropske industrije in ravno tako pomemben prispevek k uspehu lizbonske strategije.

Vendar pa bi bilo zavajajoče misliti, da bodo nove pobude na področju boja proti ponarejanju vpeljane zgolj v izključnem interesu industrije Skupnosti. Poleg resne gospodarske škode, ki jo podjetjem povzročata ponarejanje in piratstvo, te nezakonite prakse vsako leto povzročajo izgubo nekaj sto tisoč kvalificiranih in dobro plačanih delovnih mest v Evropi (ocene kažejo na 200.000 izgubljenih delovnih mest) kot tudi drugje po svetu in lahko, v veliko primerih, ogrozijo zdravje potrošnikov, financirajo kriminalne in teroristične organizacije ter povzročajo veliko okoljsko škodo.

Ponarejanje je raznovrsten in spreminjajoč se pojav, ki z različno močjo prizadene skoraj vse gospodarske sektorje. Časi, v katerih smo z lahkoto prepoznali okorno ponarejene luksuzne izdelke, so že minili. Industrija ponarejanja in piratstva se je v zadnjih letih izredno razvila in se sedaj posveča izdelavi igrač, oblek, računalniških programov, zdravil, kozmetike, hrane, cigaret, rezervnih delov za avtomobile in letala.

Vsi potrošniki se ne zavedajo, da z nakupom izdelkov, katerih izvor je negotov, storijo kaznivo dejanje in prispevajo k podpiranju vzporednih gospodarskih krogov, ki jim gospoduje organiziran kriminal. Evropski parlament se je v zvezi s tem že izrekel in je poudaril, da je treba ločevati med neprofitno osebno uporabo in goljufivim in namenskim trženjem ponarejenih in piratskih izdelkov. Treba bo paziti na to ločevanje in oblikovati kampanje za osveščanje, ki bodo potrošnikom omogočile boljše razumevanje težav, ki jih povzroča njihov nepremišljen nakup.

Ponarejanje se pogosto pojavlja v goljufivih in nevarnih oblikah. Predvideva se, da je 10 % zdravil ponarejenih. Ti izdelki, kot sicer tudi kozmetika, lahko vsebujejo potencialno nevarne snovi, in lahko povzročijo resno škodo za zdravje nevednega uporabnika. Kot na primer sirup proti kašlju, ki je vseboval sredstvo proti zmrzovanju, ki je leta 2006 v Panami povzročil smrt 130 oseb. Na enak način cvetoči trg kakovostnih prehrabnih ponarejenih izdelkov (med katerimi so vino in likerji), ne povzroča samo ogromne škode nadvse odlični evropski proizvodnji, ampak lahko predstavlja zaskrbljujočo nevarnost za potrošnike, zlasti na trgih, ki niso trg izvora sofisticiranega izdelka. Boj proti ponarejanju pomeni torej zagotoviti, da potrošniki lahko svobodno in popolnoma varno izberejo blago, ki ga želijo kupiti.

Države v razvoju so prve žrtve ponarejanja in le redko razpolagajo s primernimi instrumenti za uspešen boj proti tej nadlogi. Poročevalec meni, da je treba sprejeti posebne ukrepe za pomoč tem državam pri učinkovitem boju proti temu pojavu in za preprečevanje oblikovanja

prostih con, ki jih nadzoruje organiziran kriminal. Zlasti pa je boj proti ponarejanju prehrabmenih izdelkov in zdravil v državah v razvoju še vedno ena izmed prednostnih nalog zunanjega delovanja EU na področju boja proti ponarejanju.

Cilj tega poročila je predstaviti dejanski in dosleden predlog usklajene in strukturirane evropske politike, ki bi obravnavala zunanje vidike boja proti ponarejanju. Boj proti ponarejanju mora postati ena izmed prednostnih nalog EU, njene posledice pa je treba ustrezno upoštevati pri opredelitvi trgovinske politike EU za naslednje desetletje.

Posodobitev sporazuma TRIPs

Ko je sporazum TRIPs postal veljaven, je predstavljal znaten napredek na področju svetovne discipline intelektualne lastnine, vendar pa rezultati niso bili vedno v skladu s pričakovanji, saj številne članice STO niso mogle ali niso hotele zagotoviti njegovega popolnega izvajanja. Komisija bi zato morala spodbujati primerne diplomatske pobude za zagotavljanje dejstva, da vse članice STO pravilno uporabljajo minimalne standarde iz sporazuma TRIPs.

Sicer pa ta sporazum ni popoln in bi morali biti določeni deli ponovno pregledani. Predvsem je treba razširiti področje njegove uporabe na operacije izvoza, tranzita in pretovarjanja kakor tudi na druge kršitve intelektualne lastnine.

V primerih resnih kršitev sporazuma TRIPs pa EU ne bi smela oklevati in bi se morala obrniti na organ za reševanje sporov v okviru STO, tako za zagotovitev zaščite vpletenih evropskih strani kot za oblikovanje sodne prakse, ki bi lahko pojasnila vsebino sporazuma, da bi tako postalo njegovo izvajanje lažje in učinkovitejše.

Poročevalec je poleg tega prepričan, da je treba spodbujati in olajšati uporabo uredbe o trgovinskih ovirah za evropska podjetja, ki se srečujejo s težavami glede dostopa na zunanje trge zaradi nezakonite in nepravilne uporabe pravic intelektualne lastnine s strani lokalnih operaterjev.

Trgovinski sporazum proti ponarejanju (ACTA) in drugi dvostranskimi ter regionalnimi ukrepi Evropske unije

Tudi če je večstranski okvir STO še vedno glavna prednostna naloga EU pa je jasno, da se brez novih dvostranskih oziroma večstranskih pobud, kot je sporazum ACTA, ne bo moglo na mednarodni ravni učinkovito boriti proti pojavi ponarejanja. S tem v zvezi Parlament pričakuje, da bo ustrezno obveščen in da bo lahko prispeval k sporazumu še preden bo uradno predstavljen.

Predlog sporazuma ACTA izvira iz potrebe po preseganju sporazuma TRIPs in potrebe po tem, da bi postal boj proti ponarejanju učinkovitejši in skladnejši. S tega tališča je gotovo pozitivno dejstvo, da so se zaradi ponarejanja najbolj oškodovane industrializirane države, zlasti EU, ZDA in Japonska, odločile za usklajevanje svojih prizadevanj. Postopek je šele v začetni fazi, vendar pa je treba zagotoviti, da ne o prišlo do prekrivanja s sporazumom TRIPs, in da bodo končni cilji, ki se želijo doseči s sporazumom, zadosti jasni in realistični.

Poročevalec meni, da mora Komisija poleg sporazuma ACTA v vse nove sporazume o prosti

izmenjavi, o katerih se bo pogajalo v naslednjih letih, vključiti klavzulo za varovanje pravic intelektualne lastnine (ki bo predvidela učinkovit sistem za reševanje sporov).

Popolno spoštovanje obvez iz sporazuma TRIPs ter ostalih dvostranskih in večstranskih sporazumov bo zahtevalo od tretjih držav, zlasti od držav v razvoju, znatna gospodarska in organizacijska prizadevanja. Poročevalec meni, da si mora EU vsaj delno prizadevati za reševanje te težave in državam, ki to zahtevajo in si prizadevajo za boj proti ponarejanju, ponuditi ustrezno gospodarsko in tehnično pomoč, tudi z dajanjem prednosti izobraževanju osebja in, kjer je mogoče, s sprejemanjem carinskih postopkov Skupnosti.

Posebno bo treba poudariti boj proti ponarejanju v državah, kjer poteka tranzit blaga, in proti ponarejevalcem, ki uporabljajo ladje-tovarne, ki se nahajajo v ekstrateritorialnih vodah.

Oznaka "Made in" sledljivost uvoženih izdelkov

Predlog uredbe Sveta¹ o navedbi države porekla za določene izdelke, uvožene iz tretjih držav, bi omogočil, če bi bil sprejet, ne samo boljše preglednosti glede izvora nekaterih kategorij izdelkov, zlasti tekstila, ki so pogosto predmet ponarejanja, ampak bi znatno pripomogel k boju proti ponarejanju. Poročevalec želi, da bi se premostile nerazumljive prepreke, ki so vse do sedaj upočasnjevale postopek tega predloga, in da bo mogoče hitro sprejeti to besedilo.

Istočasno bi bilo primerno, skupaj z zadevnimi industrijskimi sektorji, preučiti načine, ki bi omogočali, da bi carinske službe in končni potrošniki z lahkoto identificirali pristnost izdelkov iz tretjih držav.

Zakonodajna in organizacijska vprašanja

Poročevalec meni, da potrebujemo boljše usklajevanje na ravni Skupnosti, če želimo doseči pomembne rezultate v zunanjem boju proti ponarejanju.

Ne sme se več odlašati z oblikovanjem enotnega evropskega organa, ki bi imel za nalogo boj proti ponarejanju, in bi bil sposoben usklajevati prizadevanja držav članic kot tudi različnih služb Komisije. Temu novemu organu bo treba zagotoviti zadostna sredstva in pristojnosti, da bo lahko izvajal svoj mandat ob spoštovanju pristojnosti držav članic. Komisija bo med drugim morala zagotoviti, da bodo različne službe, odgovorne za to pomembno področje, delovale na usklajen in harmoničen način.

Eden izmed vidikov boja proti ponarejanju, na katerem bi morale vztrajati tako države članice kot Komisija, je zaščita MSP, tako v Evropi kot v tretjih državah. Podjetja igrajo pomembno vlogo za uspeh strategije proti ponarejanju in industrija, kot je nedavno opozorila sama Komisija, mora igrati svojo vlogo, vendar pa se ne more postaviti na isto raven luksuznih multinacionalk in malih proizvajalcev, ki so dosegli pomembne rezultate v svojem sektorju. Zato je treba MSP pomagati, da se kar najbolj branijo proti tej nadlogi, ki jim znatno škodi, in bolj na splošno, da se vzpostavijo sistemi za sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem, ki bodo bolj učinkoviti in manj dragi za podjetja.

¹ ref. 2005/0254(ACC)

Nasičenje tradicionalnih trgov in odpiranje novih trgov, kot tistih v razvijajočih se državah, zahteva poleg tega tudi novo operativno strategijo, ki se ne bo omejila samo na preprečevanje pojava ponarejanja v Evropi, ampak se bo soočila tudi s težavo na tistih področjih, kjer je ponarejanje bolj zakoreninjeno in bo delovala tudi v tretjih državah, ki so pogosto prejemnice drugje proizvedenega ponarejenega evropskega blaga.

Poročevalec poleg tega želi, da se bo na eni strani prizadevalo za izboljšanje in večje usklajevanje carinskih postopkov znotraj EU, na drugi strani pa vzpostavilo sistem kazenskih sankcij, ki bi bil skupen za vse države članice. Boj proti ponarejanju in piratstvu izven Evrope mora nujno potekati prek sistema skupnih učinkovitih pravil, ki veljajo znotraj EU.

Vloga Evropskega parlamenta

Parlament igra pomembno vlogo v boju proti ponarejanju, zlasti glede novih pristojnosti, ki mu bodo dodeljene, če bo lizbonska pogodba stopila v veljavo. Poleg tega bi bilo treba, v sodelovanju z ostalimi zadevnimi parlamentarnimi odbori, spodbujati letni forum na to temo, dajati večji poudarek tej težavi v dvostranskih (predvsem s Kongresom ZDA) ali večstranskih odnosih (Skupščina STO) ter napotiti parlamentarno delegacijo na svetovni kongres o boju proti ponarejanju.